

Uit in de IJsselstreek



De Sint Franciscuskerk in Oudewater (foto: Jaap de Wit).

tip

Wilt u uw bedrijf, museum, winkel of product promoten via deze bijlage neem dan nu contact op met Ben of Melissa Overbeek
0348-561478
of stuur een mail naar
advertentie@ijsselbode.nl

VrijUIT in het Groene Hart

Kerken in de IJsselstreek

Heel wat toeristen bekijken in hun vakantie vaak een kerk, zowel aan de buitenkant als aan de binnenkant. In de IJsselstreek kan dat net zo goed; met een bijzonder inkijsje in de (eigen) streek. Want ook hier zijn heel wat kerken; zelfs als je je beperkt tot de kernen Haastrecht, Montfoort en Oudewater zijn het er vrij veel. Geloofsgemeenschappen zijn er nog meer en wellicht hebben we er nog enkele over het hoofd gezien bij onze speurtocht.

Maar voor de liefhebber hebben we een aantal interessante gebouwen of kerkgebouwen met een of meer bijzondere details op een rijtje gezet. Er zijn betrekkelijk jonge kerkgebouwen bij, maar ook heel oude en vaak staan die laatste op plaatsen waar daarvoor, in een ver verleden, ook al kerkgebouwen stonden. Dat we niet volledig kunnen zijn, weten we en dat de keuze arbitrair is begrijpen we ook, maar op deze recreatiepagina veel kerken in vogelvlucht.

DE IJSSELBODE



® Dit is een uitgave van Drukkerij Heno uitgever van o.a. De IJsselbode



Haastrecht

In Haastrecht is bijvoorbeeld de gereformeerde kerk te vinden die uit 1960 dateert met weinig decoratie. Maar des te opvallender zijn de glas-in-loodramen: de benedenramen bevatten eenvoudige voorstellingen van bijbelse gelijkenissen; de bovenramen zijn slechts gekleurd. Het ruwe leisteen kruis voor in de kerk is gemaakt door een gemeentelid, kunstenaar mev. Groen. De hervormde kerk aldaar is een laatgotische in hout overwelfde kruiskerk waarvan alleen het korte schip, het dwarschip en de toren over zijn. De zijbeuktraveeën hebben topgeveltjes. De torenromp bestaat uit vroeggotische vormen, de renaissance bovenbouw werd gerestaureerd na brandschade in 1896.

Al tussen 1275 en 1280 is er sprake van een kerk in Haastrecht. Het onderste deel van de toren dateert mogelijk nog uit die tijd. In de veertiende en de vijftiende eeuw vonden verscheidene verbouwingen plaats. Het kerkgebouw heeft heel wat rampen moeten doorstaan, maar steeds is het weer hersteld en is nu 'mooier dan tevoren'.

De Sint-Barnabaskerk in Haastrecht is gebouwd als vervanger van de 17e-eeuwse schuurkerk die van 1682 tot 1853 in Haastrecht op dezelfde locatie in gebruik was. De kerk is gebouwd in neoclassicistische stijl, ook wel

door Aad Kuiper



aangeduid als 'waterstaatsstijl', met een eenbeukig schip van vijf traveeën lang. De kerk heeft een koor of absis met een vijfzijdige koorsluiting aan de oostzijde. Ook aan deze kerk heeft een aantal restauraties plaatsgevonden.

➡ lees verder op **3**



Haastrechts' Gemaal De Hooge Boezem bestaat 25 jaar

HET VERHAAL OVER HET WATER VAN VROEGER, NU EN LATER

Op 18 mei 1995 opende de Commissaris der Koningin van Zuid-Holland, mevrouw Leemhuis - Stout het bezoekerscentrum van Stichting Gemaal De Hooge Boezem achter Haastrecht.

Het bestuur had dit jubileum op 18 mei uitgebreid willen vieren. Helaas heeft zij dit jaar door de coronatijd de festiviteiten op een laag pitje moeten zetten. Rond de jubileumdag heeft zij voor alle vrijwilligers een 'felicitanten actie' op touw gezet. Dit hield in dat zij bij de plaatselijke bakker twee gebakjes konden halen.

Uit de streek



De maquette laat zien hoe de polders bemalen worden.

Voorzitter Gerdien Tober vertelt dat er op dit moment aan een jubileumboekje gewerkt wordt. Zij hoopt in het najaar tijdens een bijeenkomst voor alle vrijwilligers dit te kunnen presenteren.

Voor het thema 'Wat water allemaal met ons kan doen', wil zij dan een bekende Nederlandse spreker uitnodigen. Wie dat wordt is nog onbekend.

Voorgeschiedenis

De voorgeschiedenis van het Gemaal begint in de jaren 70 van de vorige eeuw. Het gemaal bemaalde hoofdzakelijk de Lopikerwaard. Dit was niet meer afdoende en het Waterschap heeft de wijze van bemaling veranderd. Er werden nieuwe gemalen gebouwd en het Gemaal De Hooge Boezem werd overbodig.

De grote vraag was wat er met dit mooie gebouw moest gebeuren. Een aantal Haastrechtse mensen gingen zich hier mee bezig houden. Er kwam een onderzoek naar herbestemming die zich vooral richtte op de functies van museum en bezoekerscentrum.

Men achtte het niet verstandig het gemaal een museale functie te geven. Er was geen collectie en bovendien ontbrak het aan voldoende gelegenheid tot opslag, conservering en bewerking in de toch al beperkte ruimte. De functie van bezoekerscentrum kon op meer steun rekenen.

Bodemdaling

De voorzitter zegt dat er in het Gemaal ook naar de toekomst wordt gekeken. De zorg om het beheer van het water blijft telkens terugkomen. "We weten dat in het westen van Nederland de bodem blijft dalen en dat de zeespiegel blijft stijgen. Met onze draibare Peilenstok kunnen we dat heel mooi zichtbaar maken. Hierop kan je zien hoe de hoogte was van het maaiveld en het zeeniveau in het jaar 1000 en hoe dit mogelijk straks in 2100 zal zijn. We weten dat dit een continu proces is. De meeste mensen beseffen niet dat Nederland voor 60% onder de zeespiegel ligt."

Expositie en films

door Cees Reichard

Bij binnenkomst van het Gemaal kom je in de machinehal met de indrukwekkende pompinstallatie. Vervolgens kom je bij de draibare Peilenstok en de volgende stap is naar het Polderland. Hier ligt op de vloer de landkaart van de Lopiker- en Krimpenerwaard waarop je kunt zien hoe dit gebied vanaf het jaar 1000 ontgonnen is. Er zijn filmpjes en er staan pionnen van belangrijke figuren die in de geschiedenis van het waterbeheer een rol hebben gespeeld.

De route vervolgens komt men op de bovenverdieping waar zes filmpjes van ieder drie minuten over de bedreigingen van het water te zien zijn. Buiten zijn diverse modellen van bijvoorbeeld de Waaierluis en een molen. "En dan is er natuurlijk nog de maquette waar we de bezoekers laten zien hoe de polders bemalen worden. Afgelopen jaar is deze helemaal gerestaureerd", zegt de voorzitter vol trots.

Bezoekers

Vorig jaar heeft het Gemaal 4.000 bezoekers mogen begroeten, waarvan de helft schoolkinderen. Dit heeft Gerdien Tober geprikkeld om in het bestuur plaats te nemen. "Het zijn hoofdzakelijk de groepen 7 en 8 van de basisscholen en de benedenbouw van het voorgezet onderwijs. De scholengroep ontwikkelt nu een programma voor de bovenbouw van het voortgezet onderwijs. Zij krijgen dan een rondleiding en een opdracht om deze met elkaar uit te werken." Verder komen er individuele bezoekers en groepen. Een groep kan een rondleiding van ongeveer anderhalf uur krijgen en de individuen krijgen een beschrijving mee. Vanwege het 25-jarig jubileum hoeven individuele bezoekers dit jaar geen entree te betalen. De scholieren hebben altijd vrije toegang.

Vrijwilligers

"Dit alles staat en valt met onze zestig vrijwilligers die allerlei verschillende activiteiten doen", zegt de voorzitter. "Als je binnenkomt, is er een gastheer of gastvrouw die je de weg wijst. Verder zijn er rondleiders, de klusgroep, de scholengroep, de groep die de media en communicatie verzorgt en dan natuurlijk het bestuur. De klusgroep komt iedere dinsdagmiddag bijeen om allerlei werkzaamheden te verrichten; de scholengroep onderhoudt de contacten met de scholen en ontvangt de kinderen."

"Helaas was in dit jubileumjaar het Gemaal van april t/m juni gesloten. Gelukkig is het vanaf zaterdag 4 juli voorlopig nog beperkt open in de weekenden, zodat we toch bezoekers kunnen ontvangen om te vertellen over het water van vroeger, nu en later", aldus de enthousiaste voorzitter Gerdien Tober.

MUSEUM Gemaal De Hooge Boezem



Open: 4 juli t/m 31 oktober 2020

zaterdag en zondag: 13.00 - 16.00 uur

GRATIS ENTREE • RESERVEREN GEWENST

Hoogstraat 31 • 2851 BB Haastrecht • 06 - 13 74 91 68 • info@gemaalhaastrecht.nl



1000 jaar
leven met
dalend land

Historisch

Montfoort

Van het oudste kerkgebouw in Montfoort is weinig bekend. Dit kerkje stond volgens de overlevering op Heeswijk. Waarschijnlijk is dit omstreeks 800 verwoest door de Noormannen. In 1302 wordt in een oorkonde gesproken over de kerk in Montfoort. De stichter van Montfoorts kerk is burggraaf Hendrik III geweest en deze is gewijd aan evangelist St. Jan. Het oorspronkelijke bouwwerk van de huidige kerk is rond de 15e eeuw verbouwd tot een eenbeukige kerk, maar kort daarna volgde een verbouwing tot de huidige vorm. De bouwstijl wordt Hollandse gotiek genoemd. Op 28 maart 1629 sloeg de bliksem in de toren van de kerk. De vonkenregen viel over kerk en stad. Naast de enorme schade aan de stad was die aan de kerk ook enorm: klokken, uurwerk, orgel, koperen kronen, dak, balken, stoelen, banken, gebrandschilderde glazen, alles was verbrand. Met behulp van vrijwillige en verplichte bijdragen werd de herbouw/restauratie gestart. De pilaren zijn van het Brabantse type. De lezeaar op het doophek dateert uit 1725 en wordt heden ten dage nog gebruikt. Er hingen in de kerktoren ooit drie klokken: de eerste, met het wapen van De Merode, is nog aanwezig, maar die met de wapens van Barbacon en Sas ontbreken inmiddels. In de gehele kerk zijn nog grafzerken aanwezig, waarvan sommige inmiddels niet meer zichtbaar zijn. Over deze kerk valt nog veel meer te vertellen, maar we beperken ons tot deze informatie.



Oudewater

De Oud-Katholieke Kerk in de Leeuweringerstraat is in 1882 gebouwd op de plek waar voorheen een schuilkerk van de katholieken heeft gestaan. Hij is gewijd aan Heilige Michael (patroonheilige van Oudewater) en Johannes de Doper. Niet alleen de kerk is bijzonder om te zien maar ook de aanwezige kunstschaten zoals schilderijen, altaar en een St. Michaelsbeeld uit 1850. En let eens op het moderne gevelteken; daarvan hangen er in Oudewater meer dan twintig.

De Grote of Sint-Michaëlskerk in Oudewater is een gotische hallenkerk uit de 15de eeuw door de uitbreiding van een gotische kruiskerk, die op zijn beurt in de 13de eeuw een romaanse voorganger had vervangen. De kerk heeft een 14de-eeuwse toren, die eigenlijk een stadstoren is, met een gewolfd zadeldak - een in deze streken heel ongewoon type - dat bovendien haaks op de kerk staat. De kerk bezit een gotisch stenen doopvont, dat eeuwenlang begraven is geweest, maar bij renovatie van de kerk teruggevonden onder de bestrating.

De Ontmoetingskerk, het kerkgebouw van de Protestantse Gemeente Oudewater, is als gebouw niet opvallend, maar aan de buitenkant vallen zowel een plaquette van de theoloog Arminius op, die rond 1560 in Oudewater werd geboren, en een foto die deel uitmaakt van de historische fotoroute in de stad, waarop juist die plek te zien is, toen er nog een paardentram reed.

En, last but not least - want binnenkort verschijnt een wat uitgebreider artikel in De IJsselbode over de 'oplevering' van het derde deel van de restauratie van deze kerk - de Sint-Franciscuskerk. Dit is de rooms-katholieke kerk in Oudewater.



Deze kerk werd tussen 1881 en 1882 gebouwd ter vervanging van een oudere en kleinere kerk uit 1803.

De Sint-Franciscuskerk werd ontworpen door Evert Margry, die een leerling van Pierre Cuypers was geweest. Margry ontwierp een driebeukige neogotische kruiskerk, met een pastorie. Margry ontwierp ook het hoofdaltaar en de altaren in de zijkapellen. Veel van het overige interieur, waaronder de kruiswegstatie, is ook afkomstig uit zijn atelier. Hij werd op 6 september 1882 in gebruik genomen en gewijd aan Franciscus van Assisi. De Sint-Franciscuskerk heeft een toren van 60 meter hoog. De kerk wordt overdekt door stenen kruisribgewelven. Het interieur is vrijwel geheel beschilderd en de kerk beschikt over een orgel van de firma Maarschalkerweerd.

Cultureel

Zomeropenstelling Grote- of St. Michaëlskerk

De Zomeropenstelling is tot en met zaterdag 12 september. Het kerkgebouw is geopend tussen 13.45 en 16.00 uur.

De openstelling is dit jaar beperkt en meer gericht op stilte en bezinning. De hygiëne- en afstandvoorschriften zijn hierbij belangrijk.

Elke zaterdagmiddag is er een concert of een muzikaal intermezzo van 15.00 tot 15.45 uur.

De concertbezoekers dienen zich van te voren op te geven via concertenoudewater@gmail.com. Vanaf 4 juli verwelkomen we graag 50 personen en na 1 augustus 85 bezoekers.

De concerten zijn gratis, maar eventuele giften worden zeer op prijs gesteld.

Muziekagenda

18 juli

Orgelconcert

door Jaco van Leeuwen op beide orgels.

25 juli

Muzikaal intermezzo

met Tjeerd Kiers solo op het koororgel en samen met fluitiste Renate Hooijer - vleugel en fluit.

1 augustus

Muzikaal intermezzo

door Warno Ruting op koororgel en vleugel en Guido Boogaard op cello

8 augustus

Concert '75 jaar bevrijding'

door Mark Lippe op vleugel, Gerben Mourik op koororgel, Lambrius van Manen op viool en Adrie van Manen op beide orgels

15 augustus

Concert

door Katja Pitelina op dwarsfluit en Anna Karpenko op koororgel.

22 augustus

Hoedconcert door Flutamuze met veel oude instrumenten zoals: blokfluiten, viola di gamba, vihuela/theorbe, viool, viola d'amore e chiavi, gitaar, klavecimbel en slagwerk.

29 augustus

Orgelconcert door Nico Blom op beide orgels

5 september

Pianoconcert door Wouter Harbers

12 september

OPEN MONUMENTENDAG

15.00 Kinderconcert

door verteller Bert Rebergen en stadsorganist Gerben Mourik

Kampeer Perfect.nl



Dé kampeerwinkel van het Groene Hart

Krekenburg 7, 3417 MH Montfoort

Telefoonnummer: 0297-252526

E-mailadres: webshop@kampeerperfect.nl



TIP in Montfoort en Oudewater

Belangrijk voor toeristen en inwoners

Als je iets over de historie wil weten of benieuwd bent naar wat er te doen en te beleven is, dan kan je terecht in het Toeristisch Informatie Punt (TIP) van Montfoort of Oudewater. De TIP in Oudewater startte recent de activiteiten weer op. In Montfoort bevindt de TIP zich sowieso in de opstartfase.

TIP Montfoort in 'De Knoperij'

De Knoperij herbergt vanaf 5 juni 2020 het Toeristisch Informatie Punt in het centrum van Montfoort. De TIP vestiging in het 'Doe Mee Huis' van de SWOM blijft bestaan. Het pand van de Stichting Oud Montfoort in de Keizerstraat is makkelijk te vinden en centraal gelegen.

Bij binnenkomst in het pand tref je direct de TIP aan. Het is een samenwerkingsproject van de Winkeliersvereniging Montfoort en Stichting Oud Montfoort. Bezoekers van buiten, maar natuurlijk ook inwoners van Montfoort, kunnen hier informatie krijgen over bezienswaardigheden, winkels, restaurants en overnachtingsmogelijkheden. Daarnaast zijn er diverse wandel- en fietskaarten en -routes beschikbaar. Er zijn kaarten te koop voor een rondwandeling in Linschoten of Montfoort. Ook kan een stadswandeling met een gids of een arrangement geboekt worden. Tenslotte zijn er boeken over de geschiedenis van Montfoort en cadeauartikelen (waaronder streekproducten) te koop. De organisatoren van de TIP zijn op dit moment druk met het vergroten van de zichtbaarheid, met het ontwikkelen van meer arrangementen en het verruimen van de openingstijden.

De TIP is open als de Knoperij open is.
Woensdagmiddag van 13.00 tot 16.00 uur en op vrijdag en zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.
De Knoperij en de TIP willen graag vaker open zijn, maar dan zijn er eerst meer vrijwilligers nodig die als gastheer of gastvrouw op willen treden. De TIP vindt u in de Keizerstraat 25, 3417 EA Montfoort. Contact is mogelijk via 06-82863765 of e-mail tipmontfoort@gmail.com of info@oudmontfoort.nl



Vrijwilligster Marian de Jong bij de TIP in Montfoort



TIP Oudewater

Het Toeristisch Informatie Punt Oudewater heeft sinds 2012 de functie van de voormalige VVV Oudewater overgenomen. De TIP is gevestigd in een prachtig 17e eeuws pand, midden in het centrum van Oudewater. "Het perfecte startpunt om Oudewater te ontdekken" zegt shopmanager Trudi van Eck. Een team van vrijwilligers staat klaar om zowel toeristen als inwoners te vertellen over alles wat Oudewater te bieden heeft! "Oudewater is vooral populair vanwege het historische centrum met de Heksenwaag en het Touwmuseum, de oevervaars op het Oude Stadhuis en de gezellige terrassen. De laatste jaren ook vanwege de grachtenvaarten en towtrein", vervolgt Trudi. We zijn blij dat we bijna alles weer kunnen doen. Alleen de towtrein rijdt nog niet. Natuurlijk moet alles wel met inachtnaam van regels. TIP Oudewater biedt diverse culturele en recreatieve arrangementen waarbij dan bijvoorbeeld een bijzondere stadswandeling wordt gecombineerd met een grachtenvaart en een lunch. Kom vooral eens langs om te zien en bespreken wat er mogelijk is. In de winkel is een keur aan wandel- en fietsroutes, diverse wegen- en waterkaarten en stadsplattegronden te vinden. Ook verkrijgbaar in de winkel zijn diverse artikelen die te maken hebben met de rijke historie van Oudewater. Leuk als souvenir of om cadeau te doen! Bij TIP Oudewater is de regionale Dinerbon verkrijgbaar.

De TIP Oudewater vindt u in de Leeuweringerstraat 10, 3421 AC Oudewater. Elke dag, behalve maandag, open van 10.00 tot 16.00 uur. Op zondag van 11.00 tot 16.00 uur. De TIP is tijdens openingstijden telefonisch te bereiken op (0348)561628 en altijd via het e-mailadres tip@oudewater.net

door Siem van der Burg

Handige adressen

HAASTRECHT

Boezemmolen nr.6

010-2722222

Oost Vlisterdijk 1, 2851 ET Haastrecht

♥ www.boezemmolen.nl

OUDEWATER

Museum De Heksenwaag

0348-563400

Leeuweringerstraat 2, 3421 AC Oudewater

♥ www.heksenwaag.nl

Stadsmuseum Oudewater

Visbrug 1, 3421 AH Oudewater

Meer info: TIP Oudewater

Touwmuseum De Baanschuur

0348-567832

Reijersteeg 4, 3421 SG Oudewater

♥ www.touwmuseum.nl

MONTFOORT

Molen de Valk

06-51445761

Molenstraat 27, 3417 HR Montfoort

♥ www.molendevalk.nl

Het Beloken Land

06-36331301

Blokland 116, 3417 MR Montfoort

♥ www.hetbelokenland.com

Landgoed Linschoten

06-49249409

Noord Linschoterdijk 13, 3461 AC Linschoten

♥ www.landgoedlinschoten.nl

Kom kersen eten bij De drie zussen!!



www.oosterom-keren.nl

Wat hebben we toch een mooi werkgebied om zo vanaf de IJssel te bewonderen!



Jacobi
MAKELAARDIJ

Hoogstraat 58,
3417 HD Montfoort
0348 46 91 71
www.jacobimakelaardij.nl